

1/**18**
Ročník
XXVII.

XAVER

ČASOPIS BANSKOBYSTRICKÝCH BOHOSLOVCOV

Ale ak
semeno
odumrie,
prinesie
veľkú úrodu.

(porov. Jn 12,24)

06/
PÔST BEZ
MODLITBY?

Jozef Mikuláš

10/
KOLESO
ŠŤASTIA

Pavol Šlovránech

14/
SVEDECTVO

Filip Gulai

18/
VEĽKÁ
OTÁZKA

otec rektor
Ján Vigláš

OBSAH

Úvodník	03	18	Veľká otázka
Seminárny reportér	04	22	Úlohy seminaristov pri liturgii
Pôst bez modlitby nie je pôstom	06	26	Sv. František
Úvaha nad pôstom	10	29	Kde nás môžete stretnúť
a veľkonočným tajomstvom		30	Boh nie je mŕtvy (film)
Svedectvo - Filip Gulai	14	32	Báseň

XAVER časopis bohoslovcov Banskobystrickej diecézy · ročník: XXVII. · číslo: 1/2018
vychádza ako občasník · rozširuje sa svojpomocne · šéfredaktor Matej Izrael ·
technické a grafické spracovanie Martin Ščúry, Roman Kľaška, Michal Šutka ·
teologický poradca ThLic. Ján Viglaš · jazyková korektúra Mgr. Erika Brezánska ·
foto v časopise je zo seminárneho archívu, alebo internetu · foto na obálke: unsplash.com

adresa redakcie:
Kňazský seminár
sv. Františka Xaverského
Banská 28
976 32 Badín, Slovakia

cirkevné schválenie:
Biskupstvo Banská
Bystrica, č. 1377/98
tlač: Alfa print, Martin
ISSN 1335-2628

web: www.xaver.sk
tel: +421 48 418 26 02
e-mail: redakcia@xaver.sk
bankové spojenie časopisu
IBAN: SK58 8360 5207
0042 0527 6308

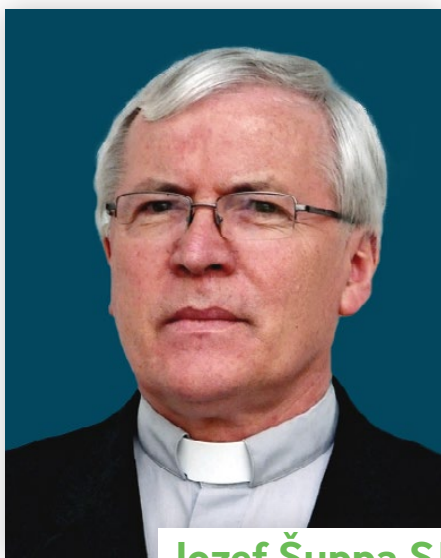

Narodili sme sa a už nikdy nezomrieme

Taký je názov knihy o manželstve Enrica a Chiary. Keď mal Enrico pätnásť rokov, prvýkrát počul tieto slová, ktoré ho veľmi oslovili. Neskôr sa oženil a keď jeho mladá žena ochorela na rakovinu a zomrela, aj v najťažšej chvíli mohol žiť z pravdy týchto slov.

Súčasný svet, ktorý zápasí s rôznymi problémami, ohrozeniami, tragédiami a hrôzami, potrebuje radostné posolstvo života. A práve to všetkým ohlasuje Cirkev, keď hlása, že Ježiš vstal z mŕtvych.

Boli a sú časy, keď múdri i nemúdri špekulujú nad Kristovým vzkriesením. Lenže ono je Božím darom pre náš život, a nie pre špekuláciu. Ani láska v našom živote nie je na špekuláciu, ale aby sme ňou žili. A vieme, že iba ten, kto naozaj miluje, skusuje, čo je život. To isté platí o Kristovom vzkriesení. Vďaka nemu môžeme žiť z najväčšej nádeje a istoty, bez neho by náš život bol zbytočný a nezmyselný. Lásku aj vzkriesenie

Jozef Šuppa SJ

chápeme viac srdcom, ako rozumom, viac skutkom, ako slovom.

Nezabudnime: Láska je život. Vzkriesenie je nesmrteľnosť lásky. Viera vo vzkriesenie Krista, je pre nás výzvou myslieť, konať a milovať ako Ježiš.

Pápež František píše: Sú kresťania, ktorých život je ako pôst bez Veľkej noci. Neutekajme od Kristovho vzkriesenia, nepokladajme sa za porazených, nech už sa stane čokoľvek.

Dobrá Bože, prosíme, nech Kristovo vzkriesenie mocne pôsobí v našom živote, lebo aj my sme sa narodili a už nikdy nezomrieme.

SEMINÁRNY

Beseda s exorcistom Giannim Sinim

Dňa 22. 2. nás v seminári navštívil taliansky kňaz-exorcista Gianni Sini a predstavil svoj nový knižný titul „Diabol kúzla zbavený“. Načrtol tému exorcizmu, jeho zásady a dôležitosť, ako aj potrebu nezveličovať pôsobenie diavla vo svete, pretože Kristus v jeho vykupiteľskej láske už diavla premohol. Pozval nás k ešte hlbšiemu životu v Bohu, v milosti. Vyzval nás, aby sme si dali pozor na hriech – najbežnejší kanál, cez ktorý do nášho života vstupuje diabolská disharmónia. Nasledovala krátka diskusia, po ktorej kto chcel, mohol si od dona Gianniho nechať napísať venovanie do zakúpenej knihy.

Krížová cesta na Urpíne

Na štvrtú pôstnu nedeľu sme sa spoločne, ako každý rok, vybrali na urpínsku kalváriu, kde sme sa spolu s veriacimi modlili krížovú cestu a slávilí svätú omšu. Zamysleniami k zastaveniam krížovej cesty nás sprevádzali bratia bohoslovci z piateho ročníka.

REPORTÉR

Miništrantský víkend

Cez víkend v dňoch 2. – 4. 3. k nám zavítali miništranti Banskobystrickej diecézy, celkovo dvadsaťdva chlapcov vo veku od 6 do 14 rokov. Témou víkendu boli svätí – chlapci mohli zábavnou formou lepšie spoznať týchto skvelých ľudí a ich základné životné postoje, ako je predovšetkým láska k Ježišovi a z nej vyplývajúca túžba po šírení dobra, nádej v ťažkých chvíľach a pod. Tentokrát sme išli aj na výlet do neďalekej Banskej Bystrice na urpínsku kalváriu. Následne sme navštívili biskupský úrad, kde sa nám venoval o. Peter Lupták, a Katolícke gymnázium Štefana Moyses, kde pre nás slúžil svätú omšu o. Boris Brutovský. Miništranti si potom ešte schuti zahrali futbal, v nedeľu sa s nami zúčastnili na seminárnej svätej omši a rozlúčili sa spoločným nedeľným obedom.

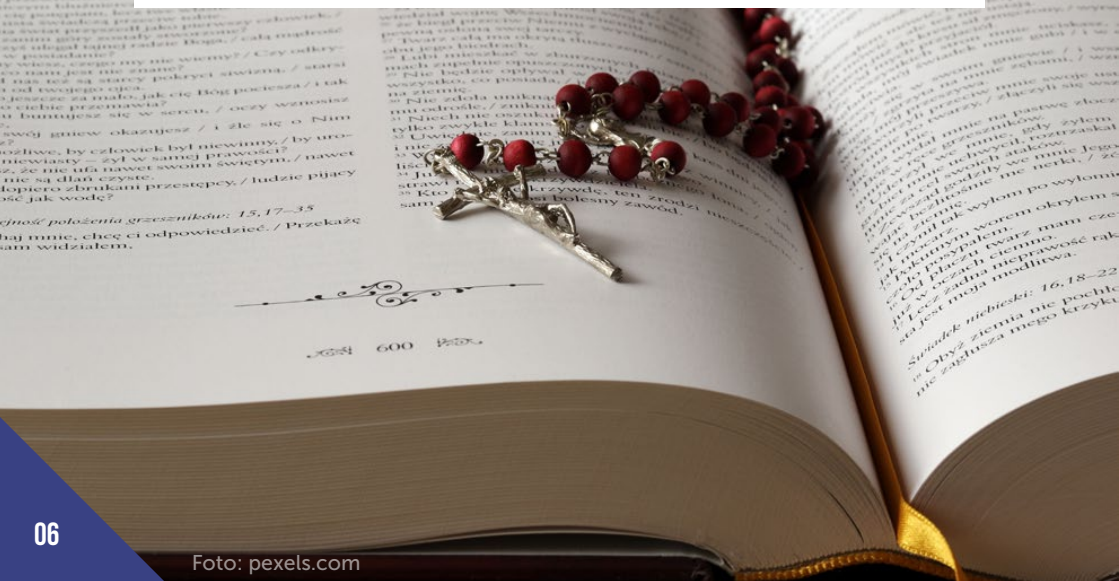
Kvetný víkend

Aj tento rok sa uskutočnil Kvetný víkend, diecézne stretnutie mladých s otcom biskupom, organizovaný Diecéznym centrom mládeže Maják, ktorý vyvrcholil slávnostnou svätou omšou na Kvetnú nedeľu. Víkend sa niesol v duchu myšlienky: „Neboj sa, Mária, našla si milosť u Boha.” (Lk 1,30) Účastníci sa mohli spolu modliť, stretávať a rozprávať, zdieľať svoje radosti i ťažkosti, nechýbali workshopy, púť na Staré Hory a tradičná sobotná modlitbová vigília. Víkendu sa zúčastnili aj niektorí z nás.

PÔST BEZ MODLITBY NIE JE PÔSTOM

Popolcovou stredou, ako je to nám veriacim už známe, vstupujeme do obdobia štyridsaťdňového pôstu. O čom je vlastne pôst? Ako prorok Izaiáš píše: „Vykrúcať si hlavu ako sítie, vrecovinou a popolom si ustielat’? Toto voláš pôstom a dňom milým Bohu? A nie toto je pôst, aký som si vyvolil: rozviazať putá nespravodlivé, uvoľniť povrazy otroctva, zlomených prepustiť na slobodu a rozlámať všetky okovy? Lámať hladnému svoj chlieb, bedárov bez prístrešia zaviest’ do svojho domu? Ak uvidíš nahého, zaodej ho, a pred svojím bližným sa neskrývaj.“

Pôstne obdobie nie je len o nejedení mäsa, nepozieraní televízie, nepití alkoholu, nefajčení či rôznych iných predsavzatiach. Áno, je dobré, keď si dávame rôzne predsavzatia, ktorými krotíme svoje slabé stránky a snažíme sa postupne zbavovať nerestí, ktoré nám mnohokrát neprosievajú. Čas pôstu nás vyzýva konať aj skutky telesného či duchovného milosrdenstva. Vyzýva nás priblížiť sa, skloniť sa k tým najbiednejším, ktorým sa často nedostane žiadna pomocná ruka, len opovrhnutie, myknutie plecami či dokonca lavína hrubých slov na ich adresu. Kolík z týchto bratov a sestier nepočujú ani len milé slovo, mnohí čakajú, pripútaní na lôžko, že ich navštívi najbližšia rodina, ale neraz čakajú márne. Kolík prežívajú samotu vo väzeniach, na uliciach, no nik si ich ani len nevšimne. Mnohí len čakajú na našu dobrú radu, na naše modlitby či vyslovenie úprimného slova odpušťa, ale my sa tvárime, akoby sme boli nemé sochy.

Pôstne obdobie nás pozýva vstúpiť do osobnejšieho, vnútornejšieho kontaktu s Bohom. Ako? Pozýva nás cez tri základné a navzájom sa dopĺňajúce rozmery pôstnej prípravy na veľkonočné sviatky. A to sú modlitba, pôst

a almužna. Na všetky tieto tri rozmery kajúcnosti vzťahuje Ježiš istú základnú požiadavku: konať ich v skrytosti a navonok vystupovať čo najnormálnejšie. Teda znamená to, že ich treba až ukrývať ako cenný a krehký poklad, ktorý by sa pred zrakmi druhých nemohol znehodnotiť.

Pôst bez modlitby nie je pôstom. Matka Tereza raz položila otázku: „Aké najväčšie nebezpečenstvo hrozí nášmu svetu?“ Jej odpoveď nebola, že terorizmus, či choroby sveta alebo finančné krízy, ale: „Nedostatok modlitby“. Istý francúzsky jezuita sa raz vyjadril, že: „Mesto, ktoré sa nemodlí, sa stáva nielen bezbožným, ale aj neľudským“. Modlitba mení srdce človeka. Dôležitým znakom skutočnej modlitby je to, že mení náš život. Modlitbe, ktorá nás nemení k lepšiemu, čosi dôležité chýba. Občas sme skúsili, ako modlitba nezmenila naše ťažkosti, problémy mnohých ľudí či prostredie, ale zmenila práve nás. Odrazu sme dokázali vedieť vnímať seba, vedieť vnímať druhých, prostredie, ťažkosti alebo problémy. Modlitba nás učí múdrosti života a dodáva nám silu.

Niekoľko raz povedal, že modlitba je anjel. Ťažko nejaké takéto tvrdenie potvrdiť z riadkov evanjelií, ale modlitba je predovšetkým spoločenstvo lásky, ktoré je najkrajšie. Modlitba je svetlo, láska, život. Nič také strašné nám nehrozí ako nedostatok modlitby. Spoločne teda s vierou prosme: Pane, nauč nás modliť sa. Mária, Sedembolestná Matka, zostaň s nami na modlitbách a nauč nás pochopiť, že modlitba vždy zostáva cestou, ako sa k nám dostáva Svätý Duch.

Povzbudíme sa aj slovami sv. Bazila: „Lepšie je jesť mäso, než požírať svojich bratov ohováraním.“ Právý pôst nás vedie aj k uzobranosti a vedie nás aj k pokore. Pôst zosilňuje hlavne prosebnú modlitbu. Ak máme v úmysle za niekoho sa vážnejšie modliť, odporúča sa svoju modlitbu prepojiť práve s pôstom. V knihe Tobiáš sa píše: „Dobrá je modlitba s pôstom“ (porov. Tob 12, 8). O pôste spojenom s modlitbou píše aj Svätý Otec František vo svojom poslanstve na Pôst takto: „Ak venujeme viac času modlitbe, umožníme nášmu srdcu odhaliť skryté lži, ktorými klameme seba samých; aby sme mohli konečne hľadať útechu v Bohu. On je náš Otec a chce, aby sme mali život.“

Počas Pôstneho obdobia sa nám ponúka aj modlitba, resp. pobožnosť krížovej cesty. Osobne túto pobožnosť počas celého obdobia mám veľmi rád, z toho dôvodu, že sa nám ponúka príležitosť rozjímať nad udalosťami Veľkého piatka. Ponúka sa nám čas, v ktorom môžeme uvažovať nad bolesťami, ktoré znášal a trpel Ježiš Kristus za spásu celého stvorenia, z lásky. Z lásky k nám, pretože On je Láska.

Nezabúdajme, že Pôstne obdobia nie je len obdobím, keď obmedzujeme mäso. Pôst je predovšetkým obdobím, keď sa dokážem skloniť pred Kristom, pred svojimi bratmi a sestrami, ktorí sú v núdzi a čakajú na moju ruku a moje povzbudivé slová. Veď vďaka almužne, vďaka pomoci iným sa oslobodzujem od chamtivosti a odhaľujem tú skutočnosť, že druhý je mojím bratom. Ak si myslíme, že v našich bratoch a sestrách vychladla láska, majme istotu, že v Božom srdci hreje neustále. Čas, ktorý máme pred sebou, je časom, keď sa staré pominulo a nastalo nové. Čas, keď sa nám zjavuje Víťaz nad smrťou, Svetlo sveta, Ježiš Kristus, ktorý slávne vstal z mŕtvych.

Jozef Mikuláš, 2. ročník

**ČAS PÔSTU NÁŠ
VYZÝVA KONAŤ
AJ SKUTKY
TELESNÉHO, ČI
DUCHOVNÉHO
MILOSRDENSTVA**

ÚVAHA NAD PÔSTOM A VEL'KONOČNÝM TAJOMSTVOM KOLESO ŠTASTIA ČI TRÉNING OSOBNOSTI?

Koleso šťastia bolo roztočené, očakávame veľkú výhru. Každý zaradený do žrebovania má šancu vyhrať luxus, ktorý ho urobí šťastným do konca života! Áno, je to tam! Výhra bola uskutočnená, vd'aka, že ste sa zúčastnili a minuli svoje finančné zásoby pre súťaž s názvom Vytoč si šťastie do konca života.

Koleso šťastia či šťastné koleso? V živote dokážeme byť rozdelení na dve skupiny – víťazi a porazení. Chápanie víťazstva a porážky môže byť rôzne. Víťazom môžem byť reálne v nejakej finančnej či vecnej súťaži, ale aj tým, že existujem a mám všetko, aby som prežil. A porážka?

Je 14. február – Popolcová streda. S vedomím pôstneho dňa som sa rozhodol ísť do kostola. Symbol jarného rozkvetu – bahniatko je v spopolnenej podobe v miske na oltári. Čakám na moment poznačenia kríža na čelo so slovami: „Prach si a na prach sa obrátiš“ alebo „Kajaj sa a ver evanjeliu“. Čo to pre mňa znamená? Prečo 40 dní nedokážem prežívať úprimnú radosť? Toto obdobie mi pripomína zastaviť sa a zamyslieť sa nad skutočnou Výhrou.

Pôst sám osebe má širokospektrálne účinky – očistenie organizmu, dodáva jasnosť a vedie

k veľkým úspechom, je akýmsi znovuzrozením či vyzlečením starého človeka, zmenou zmýšľania a poznania, otvára nám nové obzory, dodáva nám slobodu, pokoru, čistotu. Sú rôzne atribúty, pomenovania činnosti či nečinnosti pre pôst. Pre nás kresťanov je pôst časom pre Boha a pre blížneho. Je časom práce na svojom „ja“. Dnešná konzumná spoločnosť, do ktorej patríme, potrebujeme živšie napojenie na zdroj – Krista. Človek bez ohľadu na postavenie pracovné, zdravotné i psychické potrebuje formáciu na úrovni ľudskej a duchovnej. V pôstnom čase dokážem mať iný pohľad na ľudský život, integritu človeka i ľudskú dôstojnosť. Pôst nie je časom beznádeje, ale časom odumierania tomuto svetu, egoizmu, nihilizmu. Je krásnou šancou pozdvihnúť sa k Bohu vzdaním sa pohodlia, vyjdením zo seba samého, teda napojením sa na Prameň všetkého života.

Tento požehnaný čas je ako pravidelný tréning v posilňovni. „Otec, čo je to skúška?“ pýta sa syn svojho skúseného otca. Otec sa zamyslí a odpovie: „Skúška je to, čo ťa robí silným.“ Po krátkej retrospektívnej úvahe syn hovorí: „Mňa robí silným posilňovňa, teda to, čo je aj vidieť na mojom tele. Skúšam svaly, koľko znesú.“ Otec sa usmeje a bez dlhého premýšľania odpovie: „Vieš, náš život je ako posilňovňa. Zdvíhame a vážime naše slová i skutky, aby nás posilnili. Raz je záťaž väčšia a raz menšia. Kolkokrát závisí len od nás, koľko a čoho si naložíme alebo si necháme naložiť. V posilňovni okrem číniek máš aj boxovacie vrece. Takým vrecom sme aj my. Boxuje sa doň, aby sa zistilo, koľko vydrží. Malá diera sa dá zaplátať. Ale v živote by to malo byť opačne. Boxuje sa do nás, kým nás to nespevní a nepostaví na nohy.“ Syn sa bez zbytočných slov opýta: „A kto je trénerom?“ „Trénerom je Boh“, s hrdosťou odpovie otec. „Je len na tebe, či ho prijmeš alebo nie, či sa necháš premeniť alebo nie.“

V advente očakávame príchod Božieho Syna. To isté očakávame i v pôste, aby sa v našom srdci udiala potrebná metamorfóza – premena nášho života, aby to nebolo o našom „musím“, ale o

„chcem“. Chcieť na sebe popracovať, nechať sa trénovať a usmerniť Darcom života. Ježiš bol skúšaný na púšti, na ktorej sa nachádzame i my, čo vedie k šťastiu a porážke pýchy. Všetci sme pozvaní k premene v tichu „hôr svojho vnútra“, sme pozvaní ku krížu, sme pozvaní k zmŕtvychvstaniu.

Filozoficky i realisticky možno povedať, že zlo je nedostatok dobra a v tomto období pôstu či Veľkej noci, v období očakávania víťazstva, zrenia „ovocia“ máme možnosť doplniť potrebné „vitamíny“ ducha, ktoré nám chýbajú, doplniť to, kde pociťujeme deficit dobra, pravdy, krásy.

Čo mám teda robiť? Znie to paradoxne, ale byť v skrytosti a vyjsť zo skrytosti. Čo to znamená? Stíšiť sa pre Boží hlas a konať to, čo mi pošepká Boh. Kolesom šťastia je liturgický rok. Kolesom šťastia je náš život, kde hlavnou „cenou“ je život s Víťazom – Ježišom Kristom! On je Hrdinom, ktorý premohol smrť, teda aj hriech a dal nám nový život.

Milovaní čitatelia časopisu Xaver! Prajem vám, aby vám nikto nevzal veľkonočnú radosť prechodu z tmy do svetla, aby ste v úprimnosti srdca prežívali šťastie z prítomnosti Zmŕtvychvstalého!

A KTO JE
TRÉNEROM?

TRÉNEROM
JE BOH

ROZHODNUTIE

PRE BOHA JE

NIEKOĽKO-

NÁSOBNÝ

ZISK

SVEDECTVO

Filip Gulai

Ciest povolania je toľko, koľko je povolaných (teda pomerne dosť ☺). Každá z nich je jedinečná, ale všetky majú jedno spoločné – Boh nás volá ako prvý. Ja by som sa chcel v tomto svedectve s vami podeliť o tú svoju cestu za Božím hlasom.

Najprv by bolo určite dobré sa predstaviť, aby ste vedeli s kým máte dočinenia ☺. Volám sa Filip Gulai, pochádzam z malebného mestečka Nová Baňa a v seminári som v 5. ročníku, v ktorom diakonská vysviacka už klope na dvere. Takto ďaleko by som sa určite nedostal bez podpory rodiny, predovšetkým rodičov, ktorí ma od malička viedli k viere. Už ako druhák na základnej škole som začal miništrovať, takže byť blízko pri oltári mi vôbec nie je cudzie. Akési záblesky, resp. myšlienky nad kňazstvom sa mi mihli už počas základnej školy, ale vždy som ich nejako zahnal. Na gymnáziu to už bolo

vážnejšie, predovšetkým vo štvrtom ročníku, keď som sa rozhodol ako ďalej. No stále som si nebol istý, taktiež som rozmýšľal nad rodinou, zaľúbil som sa... Aj preto som sa rozhodol pokračovať na vysokej škole v Banskej Bystrici, kde som študoval ekonómiu. Bol to zaujímavý odbor, aj sa mi v štúdiu darilo, ale stále som cítil, že to nie je ono – akoby som nebol na tom pravom mieste, kam patrí. Občas som po prednáškach v škole zašiel do katedrály, kde bola vyložená Najsvätejšia sviatosť. Počas modlitieb pred Oltárnou sviatosťou som si postupne uvedomoval, že toto je to miesto, kam ma Boh volá

– služba jemu pri oltári. Lenže jedna vec je počuť Božie volanie a druhá naň aktívne reagovať. Ja som na to potreboval akési Božie „šľuchnutie“ – impulz, ktorý by ma nakopol k riadnemu rozhodnutiu sa pre kňazstvo. Tento impulz prišiel na konci januára, keď som sa zúčastnil na duchovnej obnove pre eRkárov. Tam ma oslovili niektoré prednášky, kde sa hovorilo napr. o pomazaní Dávida za kráľa (1 Sam 16,1-13). Mladý chalan, pastier oviec, bol pomazaný Samuelom za kráľa a bez strachu odpovedal na Božie volanie. Na inej prednáške kňaz hovoril o tom, ako sa dnes mnohí boja robiť trvalé rozhodnutia – rozhodnutia pre Boha – zo strachu, že niečo stratia. A pritom je to naopak, rozhodnutie pre Boha je niekoľkonásobný zisk. Všetky tieto slová som začal reflektovať na seba. Mám strach odpovedať Bohu na volanie? Bojím sa, vypočítavam, o čo všetko touto odpoveďou prídem? A akoby toho nebolo dosť, Boh mi tam dal ešte jeden impulz. Po spovedi mi kňaz dal úryvok zo Svätého písma, konkrétne Mt 9,9-13 (áno, dobre si myslíte, je to o povolání Matúša ☺). Keď som si prečítal slová – „Poď za mnou!“ On vstal a išiel za ním. – rozhodol som sa, že pôjdem za Ním aj ja. Po príchode

domov som nasledujúci týždeň, za povzbudenia môjho birmovného otca, ktorý je kapucín, ako aj kamaráta, ktorý je v seminári o rok vyššie, išiel za naším pánom dekanom, ktorý si ma vypočul, povzbudil a o pár týždňov sme už dávali prihlášku do seminára. A tak som teraz v 5. ročníku pomaly sa pripravujúci na diakonát...

Možno sa niektorí pýtate, či som teda aj niečo získal týmto

rozhodnutím. Okrem hlbšieho vzťahu s Bohom, ktorý mi dáva čas strávený v seminári, sú to určite aj nové vzťahy s ľuďmi, ktorých som mohol za ten čas stretnúť. A taktiež je to ešte jeden dar. Po prvom ročníku, keď som prišiel domov na letné prázdniny, sa nám narodila sestra Sára. Po troch už dospelých chalanoch (áno, sme traja bratia 😊) do našej rodiny

po približne dvadsiatich rokoch pribudla malá sestra. Toto všetko vnímam ako Božie požehnanie a v istom zmysle aj potvrdenie mojej cesty povolania.

A na záver... Možno z tohto textu to vyzerá tak, že všetko je len ružové a krásne – povedal som Bohu „áno“ a odteraz sa mi bude len dariť. Lenže uvedomujem si, že povolanie nestojí na jednom „áno“ z minulosti. Skôr je to neustále a každodenné rozhodnutie sa pre Boha (ako život každého jedného z nás), ktoré nie je vždy ľahké, a preto aj ja na mojej ceste povolania prežívam rôzne strachy a boje. Na druhej strane, všetko toto ma učí viac dôverovať Bohu, veď ako hovorí sv. Pavol: „Skúška, ktorá na vás dolieha, je iba ľudská. A Boh je verný. On vás nedovolí skúšať nad vaše sily, ale so skúškou dá aj schopnosť, aby ste mohli vydržať“ (1 Kor 10,13). Preto chcem všetkých povzbudiť, nebojme sa dôverovať Bohu, nebojme sa odovzdať mu všetko, pretože to nie je strata, ale zisk.

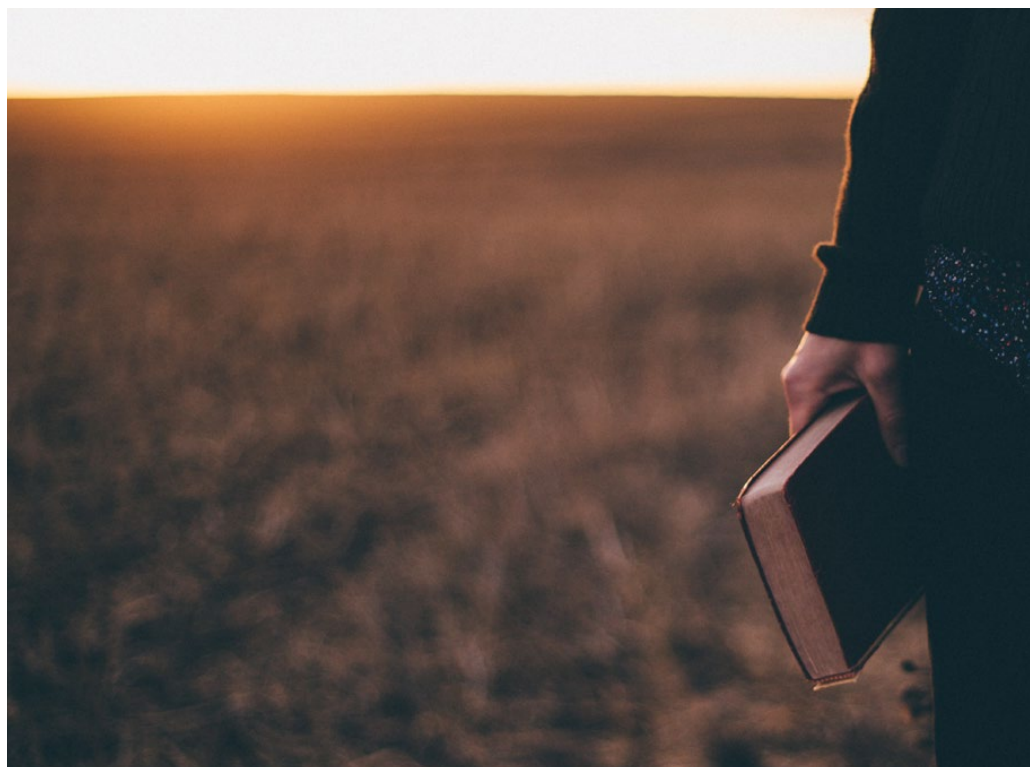
Filip Gulai, 5. ročník

VEL'KÁ OTÁZKA

„Do seminára sa hlásia mladí ľudia, ako overujete ich zrelosť na možnú službu v pastorácii?“ (anonym)

Prečítajte si odpoveď rektora Kňazského seminára svätého Františka Xaverského v Badíne.

ĎAKUJEM ZA OTÁZKU, MILÁ ČITATEĽKA,

lebo v nej rezonuje to, čo si všetci želáme – aby kňazi, ktorí prichádzajú do pastorácie, vydávali svojím životom, službou i komunikáciou svedectvo o ľudskej zrelosti a o autentickom vzťahu k Bohu a duchovným veciam.

Každé povolanie je Božím darom, lebo Pán si volí tých, ktorých sám chce. A on si niekedy naozaj volí adeptov z rôznych prostredí. Z praktizujúcich kresťanských rodín, no aj z rozvedených manželstiev alebo neúplných rodín, alebo takých, ktorí sa k viere dostali až v dospelosti či dospelosti. A niekedy aj za zvláštnych okolností.

Úlohou Cirkvi je rozlíšiť povolanie a spôsobilosť na duchovnú službu. Vlastnosti, ktoré majú mať budúci kňazi, aj spôsob formácie, sú vymenované vo viacerých dokumentoch. Sú to napríklad pozitívne a stabilné vedomie osobnej mužskej identity a schopnosť zreлым spôsobom budovať vzťahy; schopnosť spolupráce s biskupom a s ostatnými kňazmi; odvaha robiť rozhodnutia a ostať im verný; poznanie seba, vlastných schopností a obmedzení a schopnosť integrovať ich pred Bohom; schopnosť nápravy; zmysel pre krásu; pozitívne ocenenie druhého človeka, ktoré vedie k dôvere a k jeho prijatiu;

Foto: unsplash.com

schopnosť integrovať vlastnú sexualitu a vziať na seba záväzok celibátu; láska k pravde; česťnosť; zmysel pre spravodlivosť; pravý súcit; dôslednosť, ale najmä vyrovnanosť pri posudzovaní a v styku s ľuďmi.

Veľkou pomocou pri posudzovaní vhodnosti a zrelosti kandidátov bývajú skúmania odborníkov v psychologických vedách (takzvané psychotesty), ktoré poskytnú odborný pohľad na spomínané ľudské vlastnosti kandidátov, ich povahy, schopnosť vysokoškolského štúdia, prípadne vedia odporučiť vhodné postupy, ako napomôcť potrebný rast. Zvyčajne až po absolvovaní psychotestov nasledujú prijímacie skúšky, ktoré sa skladajú z vedomostného testu a osobného pohovoru pred komisiou, ktorú určuje diecézny biskup.

Až po prijatí do seminára však nasleduje naozaj dôkladné skúmanie a overovanie povolania—takzostrany samotného kandidáta, ako aj zo strany predstavených. Je to najmä štúdium teológie a

„ĎAKUJEM VŠETKÝM, KTORÍ
DUCHOVNÉ POVOLANIA
PODPORUJÚ SVOJIMI
MODLITBAMI A OBETAMI,
ABY VLASTNOSTI, KTORÉ
TU SPOMÍNAME, NEBOLI
LEN VZNEŠENÝM IDEÁLOM,
ALE NAOZAJ PRÍTOMNÉ
V NAŠICH KŇAZOCH A
BOHOSLOVCOCH.“

Ján Víglaš, rektor seminára

spoločný život v seminári, každodenný kontakt s ostatnými bohoslovcami a predstavenými, formálne i neformálne rozhovory a množstvo plánovaných i neplánovaných situácií, v ktorých sa ukáže, čo je naozaj v človeku. Na základe toho predstavení povzbudzujú, usmerňujú, napomínajú a odporúčajú, na ktorých vlastnostiach má kandidát kňazstva pracovať, nad čím má premýšľať, prípadne aj zvážiť, či ho Pán naozaj volá do kňazstva, alebo do iného životného stavu.

*Milí čitatelia,
v Kňazskom seminári ponúkame
možnosť štúdia teológie pre
kandidátov kňazstva i laikov.
Informácie pre záujemcov o
štúdium nájdete na www.xaver.sk
Prihlášky môžete poselať do
30. apríla 2018.*

*Na internetovej stránke nájdete
tiež tlačivo pre poukázanie 2%
z daní z príjmu pre náš kňazský
seminár.*

Ú L O H Y

BOHOSLOVCOV V LITURGIÍ

Opäť je tu rubrika, ktorá vám môže pomôcť spoznať možnosti využívania času seminaristov. Ako ste si mohli všimnúť podľa nadpisu článku, opäť bude reč o funkciách, úlohách či službách, ktoré my seminaristi vykonávame, no tentokrát mimo samosprávy seminára. Áno, ešte stále sú také funkcie a úlohy, ktoré sme vám nepredstavili a radi by sme tak urobili v tomto i nasledujúcom čísle. V tomto čísle by som vám rád ponúkol prehľad liturgických služieb, ktorými sa aktívnym spôsobom podieľame na liturgií.

MINIŠTRANTI

Posluhujú kňazom a diakonom pri liturgii a napomáhajú tak plynulý a nerušený priebeh slávenia liturgie (sv. omše).

DIAKON

Diakonát je prvým stupňom posvätného stavu. Nemá ešte moc premieňať chlieb a víno na telo a krv Kristovu, spovedať či pomazávať chorých. Môže ale vykonávať niektoré úlohy, ktoré vykonáva kňaz (krstiť, sobášiť...).

LIBRIFER A PREORÁTOR

Funkcie, ktoré vykonáva jedna osoba. Librifér má na starosti liturgické knihy a ich správne „nastavenie“, taktiež prichádza s knihou Výňatok z Rímskeho misála ku kňazovi, ktorý číta modlitbu dňa a modlitbu po prijímaní, s ďalšou knihou Prosby veriacich prichádza ku kňazovi pri prosbách. V prípade neprítomnosti diakona otáča strany v misáli (to je tá najväčšia a najťažšia liturgická kniha).

Preorátor sa predmodlieva.

Vedie teda modlitby zhromaždeného Božieho ľudu, či už sú to ranné chvály, večery, kompletórium, obedňajšie spytovanie svedomia, alebo aj vyberá modlitby za jednotlivé farnosti a úmysly.

KANTOR

Tak ako sa preorátor predmodlieva, kantor predspevuje texty. Či už je to počas ranných chvál, večier, ale aj počas sv. omše (Sanctus, Glória, evanjeliový žalm a pod.).

AKOLYTA

Ak nie je prítomný diakon, je podľa potreby mimoriadnym rozdávatelom sv. prijímania. Taktiež namiesto kňaza purifikuje (umyje kalich vodou od Kristovej krvi, utrie ho purifikatóriom – bielou handričkou. Taktiež misku a paténu od omrvíniek, ktoré mohli spadnúť pri podávaní prijímania). Akolyta môže vstúpiť aj do bohostánku počas neprítomnosti diakona a kňaza, môže vyložiť Oltárnu sviatosť (eucharistického Ježiša) na adoráciu, no nesmie ňou požehnať. Akolyta tiež chodí rozdávať sv. prijímanie chorým. Tu v seminári k tým, ktorí sú chorí, ale chodia aj do Rooseveltovej nemocnice v Banskej Bystrici.

OZVUČOVAČ

Má na starosti ozvučovaciu techniku počas modlitieb, sv. omše, duchovnej obnovy a pod. Keďže už máme modernú techniku, tak ju len zapne a vypne a podľa potreby dáva nabíť batérie do prenosných mikrofónov.

LEKTOR A ŽALMISTA

Lektor číta lekcie (čítania z lekcionára). Je to funkcia Cirkvou ustanovená, a preto má vždy prednosť v čítaní pred ostatným ľudom, keďže má na to príslušné „školenia.“

Žalmista spieva žalm (výnimočne recituje), a to vždy od ambóny, ktorá je oltárom Božieho slova.

SACELÁN

Vlastne kostolník. Pripravuje všetko potrebné na slávenie liturgie (sv. omše) – kalich, kališky (ampulky) a všetko potrebné, čo s tým súvisí, zapalauje sviece – dopĺňa do nich olej, zapína/vypína svetlá v kostole, dopĺňa svätenú vodu. Po omši všetky bohoslužobné predmety odnáša do sakristie a usporadúva ich. Taktiež pripravuje všetko potrebné na adoráciu (kľakadlá, prázdnu monštranciu, vélum, mikrofón a pod.).

AD OMNIA

Osoba s touto službou je určená pre prípady, keď by sa stalo niečo nepredvídané. V prípade potreby tak vykoná a zastúpi kohokoľvek.

TURIFER

Má na starosti kadidlo. Môže mu byť pridelená aj lodička (tzv. navikula) s tymianom. Má teda dve funkcie v jednej. Ale výnimočne býva samostatne turifer a samostatne navikulár.

MITRISTA A BERLISTA

Mitrista má na starosti biskupskú mitru (vysoká biskupská pokrývka hlavy) a solideo (malá fialová pokrývka hlavy).

Berlista má na starosti biskupskú berlu (palicu).

CEROFERÁR

Funkcia, ktorú vykonávajú dvaja. Ceroferar je „lucifer“ – svetlonos. Drží v ruke zapálenú sviecu. Spravidla sú ceroferari dvaja a idú v zástupe vedľa seba pred evanjeliárom, pred čítaním evanjelia. Taktiež na začiatku omše v sprievode. Táto funkcia sa používa aj na Bielu sobotu v našich farnostiach.

Tak toto by boli asi všetky seminárne úlohy týkajúce sa liturgickej časti. V nasledujúcom čísle by sme sa pozreli na iné, neliturgické úlohy v seminári, ktoré sme vám ešte nepredstavili.

SVÄTÝ

FRANTIŠEK

OBYČAJNÝ,

A PREDSA TAKÝ

VÝNIMOČNÝ...

Možno vám je osoba sv. Františka dostatočne známa, no pre mňa je stále veľkým tajomstvom, aj keď som už o ňom veľa počul a čítal. Tento svätý sa mi stáva fascinujúcim vzorom, ako zaobchádzať s chudobnými, chorými a všetkými ľuďmi. Ako dobre viete, pápež František, vlastným menom Jorge Mario Bergoglio, si na začiatku svojho pontifikátu dal meno podľa Františka z Assisi. Rád by som zacitoval jeho slová z príhovoru pri návšteve nemocnice sv. Františka v Riu de Janeiro: „Mladý František opustí bohatstvo a pohodlie sveta, aby sa stal chudobný medzi chudobnými. Chápe, že nie veci, vlastníctvo a idoly sveta sú pravým bohatstvom a tým, čo dáva pravú radosť, ale je to nasledovanie Krista a služba druhým.“ K jeho charakteristickým črtám patrí najmä láska k prírode a zvieratám.

Sv. František sa narodil v Assisi v 12. storočí a už od malička bol vychovávaný v kresťanskom duchu. Z Františkovo života určite stojí za zmienku situácia, keď do obchodu jeho otca vstúpil chudobný. František ho vtedy vyhnal a hrubo ho poslal preč. Po chvíľke si však uvedomil, že chudobný prišiel v Kristovom mene, dobehol ho a dal mu almužnu. Od tejto chvíľke si František zaumienil, že každý chudobný, prichádzajúci v Kristovom mene, je hodný jeho almužny. Chcel sa stať bohatým šľachticom, a tak vstúpil do vojny. Vo vojne bol František zajatý, jeho otec ho však vyhľadal a vykúpil zo zajatia. Po neúspechu skúšal stať sa rytierom v križiackej výprave, no po pár dňoch cesty sa vrátil domov. Spreádzaný nezdarmi František stále viac a viac hľadal svoje životné poslanie, veľa sa modlil, rozjímal. Keď sa modlil v kostole San Damiano, prehovoril k nemu Kristus z kríža. Trikrát zopakoval: „František, nevidíš, že sa môj dom rozpadá? Oprav ho!“ František si okamžite zadovážil stavebný materiál a začal opravovať kostol, v ktorom sa práve modlil, z prostriedkov obchodu svojho otca. Jeho otca to nahnevalo a chcel vrátiť peniaze, ktoré mu ukradol. František sa

musel brániť, keďže jeho otec podal žalobu biskupovi Guidovi II. Pri verejnom vypočúvaní biskup povedal Františkovi, aby sa zriekol svojho dedičstva, ak chce nasledovať Ježiša Krista, a jeho otcovi povedal, nech sa zriekne pýchy a nech nebráni jeho synovi v nasledovaní Krista. František sa pred všetkými vyzliekol donaha, dramaticky sa vzdal svojho dedičstva a zriekol sa svojho otca slovami: „Do dnešného dňa som ťa volal svojím otcom na tejto zemi, odteraz však chcem hovoriť: Otče, ktorý si na nebesiach.“ Od tej chvíľke žil František v dobrovoľnej chudobe ako pustovník na okraji spoločnosti. Po čase sa k nemu pridali aj jeho priatelia. Založili novú rehoľu, ktorej základnou črtou bol život podľa evanjelia.

Keďže bolo veľa kacírov, museli požiadať o schválenie rehole u pápeža Inocenta III. Prvý pokus im nevyšiel, ale potom pápeža presvedčil sen, v ktorom videl rúcajúci sa kostol (cirkev), ktorý podopieral chudobný muž. Keď Františka prijal, spoznal v ňom muža zo svojho sna a jeho regulu schválil. František absolvoval i niekoľko misijných ciest. Mal účasť na Kristovom utrpení aj inou veľkou milosťou, keď počas

zjavenia 14. septembra 1224 mu ukrižovaný Ježiš vtisol krvavé znaky utrpenia – stigmaty. Po krásnom živote zomiera večer 3. októbra 1226. V roku 1228 ho pápež Gregor IX. vyhlásil za svätého a v roku 1939 ho pápež Pius XII. vyhlásil za patróna Talianska.

**V ČOM POVZBUDZUJE
„OBYČAJNÝ“
SV. FRANTIŠEK
DOMINIKA KUČERU,
DIAKONA A
BOHOSLOVCA 6.
ROČNÍKA?**

Akú myšlienku máš najradšej?

Neviem, či si viem vybrať jeden citát, ktorý ma zaujal, pretože jeho život je jeden veľký citát. No ak by som si mal vybrať: „Hlásajte evanjelium stále, ale slová používajte, len keď je to nutné.“ Tiež sa mi páči – ale to nie je citát, skôr modlitba – Modlitba pokoja, ktorú sa modlieval: „Pane, urob ma nástrojom svojho pokoja. Daj, aby som vnášal lásku, kde panuje nenávisť; odpustenie, kde sa množia urážky; jednotu, kde vládne nesvornosť... Pane, daj, aby som sa snažil skôr potešovať iných, než aby mňa potešovali; skôr chápať iných, než aby mňa chápali... Pretože len keď dávame – nadobúdame; len keď zabúdame na seba – nachádzame seba samých; len keď odpúšťame – dostáva sa nám odpustenia; len keď odumierame sebe – povstávame k večnému životu.“

K čomu nás nabáda a v čom je aktuálny?

Nehovorí nič nové, o čom by sme ešte nepočuli. No ukazuje nám, že dôležitejšie ako rozprávanie o Bohu je žitie s Bohom. Jeho život nám tiež poukazuje na to, čo tomuto svetu chýba – pokoj, láska k druhým a k svojmu okoliu. Aktuálnosť je v samotnej modlitbe o pokoj, kde chce František stále viac myslieť na druhých než na seba.

Ako vplýva na tvoj život?

Sv. František mi je vzorom života, pokoja a lásky. Je to aj môj birmovný patrón. Pripomína mi, že Krista môžeme nasledovať v každej dobe, ak ho skutočne milujeme. Ak mu odovzdáme život a veríme, že sa o nás postará. Tak ako sv. František otvoril svoje srdce pre Krista, aj ja mám otvoriť svoje srdce a nechať ho pôsobiť, aby ma použil ako nehodný nástroj, ktorý používa pri svojom diele.

KDE NÁS MÔŽETE STRETNÚŤ

MINIŠTRANTSÝ FUTBALOVÝ TURNAJ

7. 4. 2018

Po Veľkej noci nás môžete stretnúť na miništrantskom futbalovom turnaji, ktorý organizuje Kňazský seminár v Badíne. My, bohoslovci, si zmeriame sily s tímami jednotlivých dekanátov, ktoré sa na turnaj zaregistrujú. Veľmi sa potešíme každému fanúšikovi, ktorý príde, povzbudí svoju farnosť, prípadne nás.

DOBRÝ PASTIER

22. 4. 2018

V nedeľu Dobrého pastiera navštívime niektoré farnosti našej diecézy. Prídeme s vami stráviť spoločný čas a priblížiť náš seminárny život. Tešiť sa môžete aj na svedectvo vybraných bohoslovcov, o ich ceste do seminára.

STARÉ HORY

6. 5. 2018

Tradične každú prvú sobotu v mesiaci býva na Starých Horách púť. Týchto púť sa niekedy zúčastnia aj bohoslovci, počas roka dobrovoľne. No v máji tam môžete stretnúť úplne všetkých.

DIAKONÁT A PRESBYTERÁT

9. 6. a 16. 6. 2018

Tak ako každý rok (vd'aka Bohu), môže naša diecéza zažívať milosť v podobe nových diakonov a novokňazov. Tak to bude aj tento rok – 9. diakonát a 16. 6. presbyterát (kňazské svätenie). Chceme vás povzbudiť do modlitby za našich kandidátov, ktorí už o nepatrný čas príjmu tieto stupne svätenia.

Chceli by sme vás pozvať aj do seminára, len tak, prísť nás pozrieť, napríklad na nedeľné slávnostné spievané večery so začiatkom o 18.00 hod. každú nedeľu.

BOH nie je MŔTVY

„Boh nie je mŕtvy“ je názov amerického protestantského filmu, ktorý bol nakrútený v roku 2014. A práve tento jeho názov je veľmi vhodný pre Velkonočné obdobie, ktoré my kresťania práve prežívame. Zaujímavosťou tohto filmu je, že nemá len jednu hlavnú postavu, ale predstavuje rôzne životné príbehy, pričom sa zameriava na témy, ktoré sa neraz bytostne dotýkajú každého veriaceho človeka.

Foto: christianpopculture.com

Jedna z hlavných postáv je mladý študent Josh, ktorý začína štúdium na novej škole. Avšak na jednej z hodín ich zarytý ateistický profesor filozofie Radisson vyzve, aby verejne pred ním uznali, že Boh neexistuje a na papier napísali vyhlásenie „Boh je mŕtvy“, podpísali sa odovzdali mu to. Mnohí zo strachu pred prísnyim profesorom poslúchnu, no pre Josha ako veriaceho kresťana je to ako zapretie viery, a preto sa rozhodne neuposlúchnuť. Radisson je rozhodnutý Josha pred všetkými všemožne zdiskreditovať, ale aby bol férový, rozhodne sa dať Joshovi

Foto: justwatch.com

viery odmietne diskutovať a prikáže mu, aby počúval tvrdenia profesora, ktorý vie určite lepšie, čo je pravda a čo nezmysel.

Ayisha je mladá študentka, ktorá navštevuje rovnakú školu ako Josh. Verí v Ježiša Krista, ale tajne. Prečo? Pretože je moslimka a jej rodina je vo viere radikálna. Jej otec je prísny a hoci žijú v Amerike, je rozhodnutý viesť svoju rodinu podľa zásad svojho náboženstva. A tak, keď Ayisha niekam cestuje, musí mať tvár zahalenú šatkou a s nikým sa nesmie rozprávať. Svoju vieru tají vyše roka, no nevie, ako to oznámiť otcovi a ako ďalej.

Jedna z ďalších hlavných postáv je reportérka Amy, ktorá je taká zaneprázdnená svojou prácou, ako len môže úspešná reportérka byť. Avšak keď jej diagnostikujú rozsiahlu rakovinu, zrúti sa jej svet. Priateľ ju opustí a ona zostane na svoj boj s chorobou sama. A ešte k tomu všetkému má robiť interview s ľuďmi, ktorí nehovoria o inom ako o láskavom a dobrom Bohu.

Tento film určite stojí za pozretie a rozhodne dokáže povzbudiť veriaceho vo viere, že „Boh nie je mŕtvý“.

šancu. A tak má Josh tri vyučovacie hodiny na to, aby dokázal pomocou vierohodných argumentov, že Boh existuje, pričom, ak sa mu to nepodarí, bude musieť uznať svoj omyl a bude nútený opustiť štúdium. Začína sa tak tvrdý boj o existenciu Boha a svojej viery.

Jeden z Joshových spolužiakov je aj ázijský študent Martin. Hoci je dosť nasmelý, téma, ktorá sa otvorila o existencii Boha, ho veľmi zaujíma. Avšak keď o tom povie svojmu prísnnemu otcovi, ten s ním o téme

Michal Barniak, 6. ročník

Neviem, kto si

*Malinké svetlo v údolí suchých vetiev
Suchota sama, vyschnutá zem
Po oblohe letí krdeľ vtákov divých
Srdce sa v nich vidí?*

Neviem

*Neviem, nepoznám, netuším
Ostňov more sivých
Čaša plná jedovatých bylín
Nonsens je všetko
Keď chýbaš ty
Neviem, kto si*

*Bezbrehosť v nás?
Mrákota, zas
Večnosť a čas
A tichý hlas
On, krása krás
Svetlo a tma
Tma, čo nestraší
Svetlo, z nej vyviera
V dlaniach súc ukryté
Rany sa nezhoja
Lež oslávia, a z boja
Vítazstvo víťazné
Vítaz, čo uviazne
V hĺbinách lásky
Naveky, včas
Vinič a klas
Do výšav priepasti
V priepastnej výsosti*

*Nonsens je všetko
Keď chýbaš ty
Keď neviem, kto si*

Patrik Hrmo, 3. ročník

